

UNIVERSITEIT ANTWERPEN
INSTITUUT VOOR MILIEUKUNDE
2003 - 2004

Aanvullende studie Milieuwetenschappen
EU-milieubeleid

Richtlijn 1999/105/EG
van de raad van 22 december 1999
betreffende het in de handel brengen
van bosbouwkundig teeltmateriaal

Paul Braeckmans

Prof. I. Loots
Prof. P. Bursens

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
1. Inleiding.....	4
2. Status questionis van de Europese regelgeving ter zake.....	5
2. 1. Achtergrond.....	5
2. 2. Wat vooraf ging aan Richtlijn 1999/105/EG.....	6
2. 2. 1. Richtlijn van de Raad 66/404/EEG.....	6
2. 2. 2. Richtlijn van de Raad 71/161/EEG.....	6
3. Besluitvormingsprocedure op Europees niveau.....	7
3. 1. Besluitvormingsprocedure.....	7
3. 1. 1. 27 mei 1999: Aanneming van het voorstel door de Commissie.....	8
3. 1. 2. 28 mei 1999: Toezending aan de Raad en aan het Europees Parlement.....	9
3. 1. 3. 8 september 1999: Besluit van de Raad tot raadpleging van het ESC.....	9
3. 1. 4. 9 september: De Raad verzoekt het Parlement om advies.....	9
3. 1. 5. 22 september 1999: Advies van het Economisch en Sociaal Comité.....	10
3. 1. 6. 11 oktober 1999: Ontwerpadvis van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid.....	10
3. 1. 7. 16 november 1999: Advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid.....	11
3. 1. 8. 23 november 1999: Goedkeuring aan het ontwerpwetgevingsresolutie.....	11
3. 1. 9. 1 december 1999: Vergadering Europees Parlement.....	11
3. 1. 10. 2 december 1999: Advies van het Europees Parlement.....	12
3. 1. 11. 14 december 1999: Politiek akkoord van de Raad Landbouw.....	12
3. 1. 12. 22 december 1999: Goedkeuring door de Raad.....	13
3. 2. Inhoud van Richtlijn 1999/105/EG.....	14
3. 3. Verder ontwikkeling omtrent Richtlijn 1999/105/EG.....	15
3. 3. 1. Verordening (EG) Nr. 1597/2002 van de Commissie.....	15
3. 3. 2. Verordening (EG) Nr. 1598/2002 van de Commissie.....	15
3. 3. 3. Verordening (EG) Nr. 1602/2002 van de Commissie.....	15
3. 3. 4. Beschikking van de Commissie.....	15
4. Beleidsimplementatie in België, specifiek het Gewest Vlaanderen.....	16
4. 1. Algemeen.....	16
4. 2. De regelgeving voor Richtlijn 1999/105/EG.....	16
4. 3. Besluitvormingsprocedure.....	17
4. 3. 1. Het voorbereidend werk.....	17
4. 3. 2. Vlaamse Regering Vergadering van 27 juni 2003.....	18
4. 3. 3. 29 juli 2003 Advies 35.655/1/V van de afdeling wetgeving van de Raad van State.....	18
4. 3. 4. 3 oktober 2003 Besluit van de Vlaamse Regering.....	18
4. 3. 5. Toekomst.....	19
4. 3. 6. Doel en info.....	19
5. Belangengroepen en overheden.....	20
5. 1. Het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer.....	20
5. 2. Administratie Kwaliteit Landbouwproductie, Normering en Controle Plantaardige Productie.....	21
5. 3. Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw.....	22

6. Conclusie.....	23
7. Referenties.....	24
8. Contactpersonen.....	28
9. Bijlagen.....	29
9. 1. Bijlage I: Schema van de raadplegingsprocedure.....	29
9. 2. Bijlage II: Artikel 37.....	30
9. 3. Bijlage III: Lijst van boomsoorten en kunstmatige hybriden.....	31
9. 4. Bijlage IV: Boom- en struiksoorten die facultatief kunnen worden onderworpen aan het besluit van de Vlaamse regering.....	32
10. Afkortingen.....	33

1. Inleiding

Tijdens het volgen van de cursussen “Bosbouwbequaamheid” en “Natuurgids”, in een ver verleden, kwam er ter sprake dat boomsoorten gebonden zijn aan de geografische ligging en de klimatologische omstandigheden. Dat de fenotypische en genetische kenmerken van een individuele boom van belang zijn voor de goede groei, de voortplanting en de weerstand tegen uitwendige factoren zoals: het begin en het einde van de seizoenen, de verschillende neerslag vormen, de temperatuur, de insecten, de schimmels, enz... Omdat autochtone populaties zich gedurende vele eeuwen hebben kunnen aanpassen aan de lokale omstandigheden kunnen we ervan uit gaan dat ze tot evenwichtigere ecosystemen leiden¹.

De groeiplaatsen van autochtone bomen en struiken in Vlaanderen zijn de afgelopen decennia drastisch afgenomen. Belangrijke oorzaken zijn het eeuwenlange proces van ontbossing en intensief bosgebruik, zoals bijvoorbeeld aanplantingen van exoten zoals pijnbomen op de zandige bodems in de Kempen, en de meer recente functieveranderingen van het landschap; schaalvergroting, ruilverkaveling, wegeaanleg, urbanisatie,...

Een minder bekende oorzaak² is echter het gebruik van vreemd (allochtoon) zaadgoed. Veel plantmateriaal wordt opgekweekt uit goedkoop zaad van weliswaar inheemse soorten, maar dat geogst wordt op groeiplaatsen in Oost- en Zuid-Europa. Deze allochtone houtige planten zijn door hun verre herkomst minder aangepast aan Vlaamse groeiomstandigheden. Ze kunnen te vroeg bloeien, te snel groeien en gevoeliger zijn aan allerlei plaatselijke ziekten. Bovendien krijgen onze insecten, die aangepast zijn aan de bloei- en vruchttijden van de autochtone planten problemen. Hier laten de wetten van de ecologie zich gelden. Het verdwijnen van inheemse populaties leidt tot genetisch verlies in andere categorieën van organismen. Aanplantingen met allochtone houtige planten kunnen bovendien de resterende groeiplaatsen van autochtone genenbronnen bedreigen. Door kruisbestuiving kunnen zij de genetische diversiteit van lokale populaties van autochtonen beïnvloeden (genetische pollutie).

Om deze problematiek een halt toe te roepen wordt er door de EU richtlijnen voorzien.

Deze paper bood mij de mogelijkheid om het beleid van de EU te bestuderen in functie van de reglementering terzake.

---

¹ NaRa 2003

² IBW, Vander Mijnsbrugge K., 2003

2. Status questionis van de Europese regelgeving ter zake

2.1. Achtergrond

Sinds de bestaande Richtlijnen 66/404/EEG en 71/161/EEG is er internationaal veel veranderd op het gebied van handel en verdragen in verband met bosbouw.

De vigerende OESO – regeling³ inzake het internationale verkeer van bosbouwkundig teeltmateriaal dateert van 1974. Deze regeling is de voorbij jaren op ingrijpende wijze herzien. De nieuwe OESO – regeling is weliswaar in essentie verenigbaar met de bestaande EU – wetgeving, maar omvat twee extra categorieën teeltmateriaal dat in de handel mag worden gebracht, namelijk “van bekend origine” en “gekeurd”. Aan de bestaande, in de Gemeenschap toegelaten categorieën “geselecteerd” en “getest”, moeten de twee nieuw genoemde categorieën worden toegevoegd.

Verder heeft de Europese Unie en haar lidstaten verplichtingen aangevane in internationale processen die met de bosbouw verband houden, met name de VN-conferentie voor milieu en ontwikkeling van 1992 te Rio de Janeiro en de follow-up daarvan en de ministerconferenties over de bescherming van de bossen in Europa en de aldaar geformuleerde beginselen en aanbevelingen voor de bosbouwsector⁴.

Bijkomend milieurisico zijn de genetisch gemodificeerde organismen, GGO's, die ondertussen zijn ontwikkelde in de bosbouwindustrie.

Met het voorstel van deze richtlijn beoogd de EU nu de wetgeving bij de tijd te brengen, rekening houdend met de toetreding van nieuwe lidstaten sedert 1975, de totstandkoming van de interne markt, de vooruitgang van de wetenschap, inclusief de beschikbaarheid van nieuw materiaal, en de internationale verdragen.

Ten behoeve van de duidelijkheid wordt gekozen voor de beide richtlijnen tot één nieuwe tekst te versmelten.

---

³ http://europa.eu.int/eur-lex/nl/com/pdf/1999/com1999_0188nl01.pdf

⁴ PB C 56 van 26.02.1999, blz. 1

2. 2. Wat vooraf ging aan Richtlijn 1999/105/EG.

2. 2. 1. Richtlijn van de Raad 66/404/EEG

In 1966 werd door de Raad van de Economische Gemeenschap (de Raad) de Richtlijn 66/404/EEG goedgekeurd betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal⁵.

Onderzoek had aangetoond dat bij selectie van bosbouwgewassen er een noodzaak is voor het gebruik van teeltmateriaal van genetische goede kwaliteit. Omdat dit de opbrengst van de bossen in belangrijke mate doet toenemen en zo de rentabiliteit van de grond verbeterd. Verscheidene lidstaten hadden reeds gedurende jaren een aantal regelingen toegepast die op deze beginselen berusten, zodat de verschillen tussen deze regelingen een belemmering voor de handel tussen de lidstaten vormde. De gemeenschappelijke regeling werd beperkt tot de genetische eigenschappen van het teeltmateriaal, omdat onderzoek tot de uitwendige hoedanigheden van het materiaal nog niet was beëindigd.

Er werden 3 data voorzien waarop de lidstaten verwacht werden de nodige wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen te treffen aan deze Richtlijn te voldoen, dit in functie van bepaalde boomsoorten, namelijk 1 juli 1967, 1 juli 1969 en 1 juli 1971.

2. 2. 2. Richtlijn van de Raad 71/161/EEG

In 1971 werd door de Raad van de Europese Gemeenschappen de richtlijn 71/161/EEG goedgekeurd betreffende de normen voor de uitwendige kwaliteit van bosbouwkundig teeltmateriaal dat binnen de Gemeenschap in de handel word gebracht⁶.

Onderzoek had aangetoond dat de uitwendige kwaliteit van teeltmateriaal van groot belang is voor het welslagen van bosaanplantingen en voor de productiviteit van de bossen en op deze wijze bijdraagt tot de verbetering van de rentabiliteit van de grond. Verscheidene lidstaten hadden reeds gedurende jaren een aantal regelingen toegepast die normen inhouden voor de uitwendige kwaliteit, zodat de verschillen tussen deze regelingen een belemmering voor de handel tussen de lidstaten vormde.

Op uiterlijk 1 juli 1973 werd er van de lidstaten verwacht de nodige wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen te treffen om aan deze Richtlijn te voldoen.

---

⁵ PB 125 van 11.07.1966, blz 2326-2332

⁶ PB L 087 van 17.04.1971 blz. 0014-0023

3. Besluitvormingsprocedure op Europees niveau

3.1. Besluitvormingsprocedure

De gevolgde procedure tot deze richtlijn is de “raadplegingsprocedure”, zie bijlage I, met als rechtsgrondslag “art. 37”⁷, zie bijlage II.

De raadplegingsprocedure is de oorspronkelijkste vorm van gemeenschappelijke wetgeving. Sinds de invoering van de samenwerkings- en medebeslissingsprocedure is de betekenis ervan gestaag afgenomen. De procedure wordt nog slechts toegepast in de gevallen die niet uitdrukkelijk onder de samenwerkings- of de medebeslissingsprocedure vallen, in dit geval op het gebied van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (artikel 37, lid 2).

Hierbij er een werkverdeling tussen de Commissie en de Raad van de EU: de Commissie stelt voor, de Raad besluit. Voordat de Raad echter een besluit kan nemen, worden verschillende stadia doorlopen, waarin – naar gelang van de materie die moet worden geregeld – behalve de Commissie en de Raad ook het EP en het ESC betrokken⁸.

Het stelt Europees Parlement in de gelegenheid advies uit te brengen over een voorstel van de Commissie.. De macht van het Parlement is in deze procedure nogal beperkt aangezien het er slechts op kan hopen dat de Commissie in een gewijzigd voorstel met zijn amendementen rekening houdt.

In de gevallen waarin het Verdrag voorziet, raadpleegt de Raad het Parlement alvorens een besluit over het voorstel van de Commissie te nemen en neemt hij zijn standpunten in overweging. De Raad is niet gebonden door het standpunt van het Europees Parlement, doch is wel verplicht dit te raadplegen. Het Parlement moet opnieuw worden geraadpleegd indien de Raad te veel van het oorspronkelijke voorstel afwijkt⁹.

⁷ http://europa.eu.int/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=145178

⁸ http://europa.eu.int/eur-lex/nl/about/abc/abc_21.html

⁹ <http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/cig/g4000.htm#top>

3. 1. 1. 27 mei 1999: Aanneming van het voorstel door de Commissie

De Commissie¹⁰ is de politiek onafhankelijke instelling die de belangen van de EU als een geheel belichaamt en behartigt. Zij is de motor van het institutionele systeem van de EU: zij stelt wetten, beleid en actieprogramma's voor en zij is verantwoordelijk voor de tenuitvoerbrenging van de besluiten van het Parlement en de Raad.

De Commissie is politieke verantwoording verschuldigd aan het Europees Parlement, dat de Commissie van haar functies kan ontheffen via een motie van wantrouwen. De Commissie is aanwezig op alle vergaderingen van het Parlement, waar zij wordt verzocht haar beleid toe te lichten en te rechtvaardigen. Verder moet zij antwoord geven op mondelinge en schriftelijke vragen die door de leden van het Parlement zijn gesteld.

Een van haar hoofdtaken is het indienen van nieuwe wetsvoorstellen. Krachtens het Verdrag beschikt de Commissie over het "recht van initiatief". Dit betekent dat alleen de Commissie verantwoordelijk is voor het opstellen van nieuwe wetsvoorstellen, die zij dan voorlegt aan het Parlement en aan de Raad. Deze voorstellen moeten als doel hebben de belangen van de Unie en haar burgers te verdedigen en niet die van bepaalde landen of industrieën.

De Raad en het Europees Parlement kan de Commissie uitnodigen initiatieven uit te werken indien zij zulks nodig achten¹¹.

De gemeenschapsverdragen behouden het initiatiefrecht voor aan de Commissie, die als onafhankelijk expertise-orgaan kan verzekeren dat elk wetgevend initiatief technische onderbouwd en bovendien in het belang van de gemeenschap is. Elk voorstel wordt uitgewerkt tot een tekst die onmiddellijk kan worden aangenomen en publiceert die in het "Publicatieblad" (reeks C)¹².

De Europese Commissie keurt een voorstel goed voor een richtlijn van de Raad betreffende: samenvoeging in één enkele tekst van de Richtlijnen 66/404/EEG en 71/161EEG van de Raad en bijwerking teneinde rekening te houden met de toetredingen die sinds 1975 hebben plaatsgevonden, met de interne markt en de wetenschappelijke vooruitgang, met name wat de beschikbaarheid van nieuw materiaal betreft¹³.

In plaats van de Richtlijnen 66/404/EEG en 71/161EEG op talrijke plaatsen te wijzigen, is er ten behoeve van de duidelijkheid voor gekozen de beide richtlijnen tot één nieuwe tekst te versmelten. De Commissie is evenwel de mening toegedaan dat de bespreking van dit document beperkt dient te blijven tot de nieuwe tekst gedeelten en dat de discussie over de overige gedeelten niet opnieuw moet worden geopend. Consequenties¹⁴ op het stuk van de subsidiariteit heeft deze maatregel niet, aangezien het voorstel gebaseerd is op art. 37 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en derhalve onder de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap valt. Bovendien gaat het in het geval van de twee richtlijnen die redactioneel worden gewijzigd, om harmonisatie maatregelen.

¹⁰ http://europa.eu.int/institutions/comm/index_nl.htm

¹¹ <http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/cig/g4000.htm#top>

¹² Lenaerts K., Van Nuffel P.

¹³ Bull. EU 5 – 1999 blz. 8

¹⁴ COM(1999) 188 def., 99/0092/(CNS), van 27/05/1999

3. 1. 2. 28 mei 1999: Toezending aan de Raad en aan het Europees Parlement

Dit is enkel een vermelding in de gehele procedure¹⁵.

3. 1. 3. 8 september 1999: Besluit van de Raad tot raadpleging van het ESC

De Raad besluit op 8 september 1999, overeenkomstig art. 37 van het Verdrag tot oprichting van de Europese gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité (ESC) te raadplegen over het: Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal¹⁶. Deze vraag om een advies is in dit geval enkel omdat het wenselijk wordt geacht, het is een “facultatieve raadpleging”¹⁷ en is niet bindend voor de raad¹⁸.

3. 1. 4. 9 september: De Raad verzoekt het Parlement om advies

De Raad verzoekt op 9 september 1999, overeenkomstig art. 37 van het Verdrag tot oprichting van de Europese gemeenschap, het Parlement om advies¹⁹. Verscheidene “verdragsartikelen” verplichten de Raad het Europees Parlement te raadplegen, de “verplichte raadpleging”²⁰.

De verplichting tot raadpleging van het Parlement houdt in dat de raad alle te zijner beschikking staande middelen moet gebruiken om tijdig een advies te verkrijgen. De raad mag het voorstel van de Commissie onderzoeken, proberen tot een algemeen oriëntatie of zelfs een gemeenschappelijk standpunt binnen te raad te komen, zolang hij maar geen definitief standpunt vaststelt alvorens kennis te hebben genomen van het advies van het Parlement. Maar de Raad is niet verplicht aan te geven op welke wijze hiermee rekening werd gehouden, een verwijzing van de Raad naar het advies volstaat²¹. De raad is wettelijk niet verplicht rekening te houden met de adviezen en amendementen van het Europees Parlement. Desalniettemin zijn de adviezen van aanzienlijke politieke betekenis, aangezien zij het Europees Parlement de mogelijkheid bieden te wijzen op rechtspolitieke tekortkomingen of verdere gemeenschappelijke activiteiten te vorderen en op die manier nieuwe impulsen te geven aan het Europese integratiebeleid²².

---

¹⁵ PreLex, 1999/0092/CNS

¹⁶ PB C 329 van 17.11.1999, blz. 15

¹⁷ http://europa.eu.int/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=145178

¹⁸ http://europa.eu.int/eur-lex/nl/about/abc/abc_21.html

¹⁹ A5-0072/1999

²⁰ http://europa.eu.int/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=145178

²¹ Lenaerts K., Van Nuffel P.

²² http://europa.eu.int/eur-lex/nl/about/abc/abc_21.html

Op 13 september 1999 geeft de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit voorstel naar de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling als commissie principale en naar de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid als medeadviserende commissie²³.

3. 1. 5. 22 september 1999: Advies van het Economisch en Sociaal Comité

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC/ESC)²⁴ is opgericht in 1957 krachtens het Verdrag van Rome. Het is een raadgevend orgaan dat werkgevers, vakbonden, landbouwers, consumenten en andere belangengroepen vertegenwoordigt, die samen het “maatschappelijk middenveld” vormen. In beleidsdiscussies met Commissie, Raad en Europees Parlement geeft het ESC de standpunten weer van de maatschappelijke organisaties en komt op voor hun belangen.

Het vormt derhalve een brug tussen de Unie en haar burgers en draagt bij aan een meer participerende, meer geïntegreerde en dus democratischer maatschappij in Europa.

Het Comité maakt wezenlijk deel uit van het besluitvormingsproces van de EU: het moet worden geraadpleegd alvorens beslissingen worden genomen over het economisch en sociaal beleid. Daarnaast mag het op eigen initiatief advies uitbrengen over zaken die het belangrijk acht.

Het Comité komt samen in “voltallige vergadering” en haar discussies worden voorbereid door zes subcomités (“afdelingen”) die zich elk met een welbepaald beleidsterrein bezighouden.

De Afdeling “Landbouw, plattelandsontwikkeling, milieu” heeft haar advies op 13 juli 1999 goedgekeurd²⁵.

Tijdens zijn 366e zitting van 22 september wordt het advies met 108 stemmen voor bij 1 onthouding goedgekeurd²⁶.

Het Comité raadt een vereenvoudiging van de voorziene procedure en een grotere flexibiliteit voor de lidstaten aan, wat betreft het eventueel verbod van het gebruik van onpassend materiaal op hun grondgebied²⁷.

3. 1. 6. 11 oktober 1999: Ontwerpadvies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling drie amendementen in haar verslag op te nemen.

O.a. bij art. 17, lid 2 bis; “te vrezen valt dat het gebruik van het bedoelde teeltmateriaal bijdraagt aan een verarming van de genetische variatie en de biologische verscheidenheid.”²⁸.

²³ A5-0072/1999

²⁴ http://europa.eu.int/institutions/eesc/index_nl.htm

²⁵ PB C 329 van 17.11.1999, blz. 15

²⁶ PB C 329 van 17.11.1999, blz. 15

²⁷ Bull. EU 9 – 1999, blz. 2

3. 1. 7. 16 november 1999: Advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid

Zij behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 26 oktober en 16 november. Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de conclusies ervan²⁹. De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling vier amendementen in haar verslag op te nemen.

3. 1. 8. 23 november 1999: Goedkeuring aan het ontwerpwetgevingsresolutie

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling hecht op 23 november 1999 met 28 stemmen voor en 1 tegen haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.³⁰

3. 1. 9. 1 december 1999: Vergadering Europees Parlement

De oorsprong van het Europees Parlement³¹ ligt in de jaren vijftig en in de oprichtingsverdragen. In het Europees Parlement komt de wil van de EU-burgers op democratische wijze tot uitdrukking en het Parlement vertegenwoordigt hun belangen tegenover de andere EU-instellingen. Het deelt met de Raad de wetgevende macht. Aangezien het een rechtstreeks verkozen orgaan is, is de democratische legitimiteit van de Europese wetgeving verzekerd.

Het verslag namens de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling is aan de orde op de vergadering van woensdag 1 december van het Europees Parlement³². Het debat geeft bijkomende amendementen en opmerkingen ifv specifieke klimatologische omstandigheden, genetische biodiversiteit,...enz. De Europese Commissie (M. Wallström) kan de meeste amendementen overnemen, een klein aantal niet. Ze hoeft ook niet alle amendementen over te nemen, dankzij de procedure van gekwalificeerde meerderheid.

De manoeuvre ruimte van de Commissie is beduidend groter wanneer de raad bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit dan wanneer unanimiteit vereist is. In het eerste geval wijzigt de Commissie haar voorstel gedurende de onderhandelingen net zoveel als nodig om aan de vereiste stemmenaantal te geraken, in het tweede geval moet de Commissie ingaan op de wensen van alle lidstaten³³.

---

²⁸ http://www.europarl.eu.int/meetdocs/committees/envi/19991116/381789_nl.doc

²⁹ A5-0072/1999

³⁰ A5-0072/1999

³¹ http://europa.eu.int/institutions/parliament/index_nl.htm

³²

<http://www3.europarl.eu.int/omk/omnsapir.so/debatsL5?FILE=19991201NL&LANGUE=NL&LEVEL=TOC2&CHAP=15&SEARCH=TIT>

³³ Lenaerts K., Van Nuffel P.

3. 1. 10. 2 december 1999: Advies van het Europees Parlement

Gunstig, met technische wijzigingen die met name beogen rekening te houden met de bijzondere situatie van de hooggelegen regio's, de specifieke modaliteiten van het in de handel brengen van de biologische productie, alsmede met de noodzaak de genetische variëteit en de biodiversiteit te handhaven³⁴.

Het oorspronkelijk voorstel voor de richtlijn wordt gewijzigd met amendementen op gebied van: multifunctionaliteit van het bos, ecologie, economie, sociale aspecten, GGO's en procedures.

3. 1. 11. 14 december 1999: Politiek akkoord van de Raad Landbouw

De Raad³⁵ is het belangrijkste besluitvormingsorgaan. De oorsprong van de Raad ligt in de oprichtingsverdragen van de jaren vijftig. De Raad vertegenwoordigt de lidstaten en de zittingen worden bijgewoond door één minister van elke nationale regering van de EU. Welke ministers welke zitting bijwonen is afhankelijk van het onderwerp. In het geval van deze richtlijn zijn dit de ministers van Landbouw. Elke minister in de Raad is gemachtigd zijn of haar regering te binden. Met andere woorden, de handtekening van de minister is de handtekening van de gehele regering. Bovendien is elke minister in de Raad politiek verantwoordelijk tegenover zijn of haar nationaal parlement en tegenover de burger die het parlement vertegenwoordigt. Dit verzekert de democratische legitimiteit van de beslissingen van de Raad. De Raad heeft een wetgevende bevoegdheid.

Op de 2236^e zitting van de Raad Landbouw van 14 december 1999 wordt een politiek akkoord bereikt met gekwalificeerde meerderheid van stemmen betreffende de richtlijn. Wat betreft het bosbouwkundig teeltmateriaal³⁶ dat uit genetisch gemodificeerde organismen bestaat, bepaalt de richtlijn dat, in afwachting van een voorstel en de daarna volgende goedkeuring van specifieke voorschriften die gelijkwaardig zijn aan die in Richtlijn 90/220/EEG van de Raad inzake de doelbewuste introductie van genetische gemodificeerde organismen in het milieu deze laatste richtlijn van toepassing is, naast de voorschriften voor het in de handel te brengen.

---

³⁴ Bull. EU 12 – 1999, blz. 6

³⁵ http://europa.eu.int/institutions/council/index_nl.htm

³⁶ PRES/1999/412

3. 1. 12. 22 december 1999: Goedkeuring door de Raad

Formele aanneming³⁷ door de Raad met procedure van “gekwalificeerde meerderheid”³⁸

Voor de wijze van stemmen in de Raad bestaan vier soorten meerderheden, die van toepassing zijn naargelang het Verdragsartikel dat als rechtsgrond voor de besluitvorming fungeert. Bij deze richtlijn vergt het ingeroepen Verdragsartikel een gekwalificeerde meerderheid en dan geldt een gewogen stemmenaantal voor iedere lidstaat. Het stemmenaantal wordt toegekend in functie van de bevolkingsgrootte van het land, met een correctie ten voordele van de kleinere lidstaten³⁹. De drempel van de gekwalificeerde meerderheid is op 62 van de 87 stemmen vastgesteld (71% van de stemmen) en dit tot 1 november 2004⁴⁰⁴¹.

---

³⁷ Bull. EU 12 – 1999, blz. 6

³⁸ http://europa.eu.int/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=145178#297007

³⁹ Lenaerts K., Van Nuffel P.

⁴⁰ <http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/cig/g4000.htm#top>

⁴¹ Kapteyn P. J. G.

3.2 Inhoud van Richtlijn 1999/105/EG

Deze richtlijn is van toepassing op de productie met het oog op het in de handel brengen, en het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal in de Gemeenschap.

Richtlijn 66/404/EEG en Richtlijn/71/161/EEG worden per 1 januari 2003 ingetrokken.

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 1 januari 2003 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Een paar milieu items springen in de richtlijn in het oog:

- Bossen bedekken een groot gebied van de Gemeenschap en vervullen een multifunctionele rol op grond van hun sociale, economische, milieugebonden, ecologische en culturele functies.
- Bosbouwkundig teeltmateriaal van boomsoorten en kunstmatige hybriden die van belang zijn voor de bosbouw dient genetisch geschikt voor de diverse plaatselijke omstandigheden en van hoge kwaliteit te zijn; de instandhouding en vergroting van de biologische diversiteit van de bossen, met inbegrip van de genetische diversiteit van de bomen, is van essentieel belang voor een duurzaam bosbeheer.
- Bosbouwkundig onderzoek heeft uitgewezen dat het gebruik van genetisch en fenotypisch voor de plaatselijke omstandigheden geschikt teeltmateriaal van hoge kwaliteit noodzakelijk is voor een verhoogde waarde van de bossen, ook uit oogpunt van stabiliteit, aanpassingsvermogen, weerstand, productiviteit, en diversiteit; boomzaden moeten zo nodig voldoen aan bepaalde externe kwaliteitsnormen.
- De Gemeenschapsvoorschriften moeten ook betrekking hebben op de fenotypische en genetische kenmerken van zaden en planten en de externe kwaliteit van bosbouwkundig teeltmateriaal.

Verder is het bosbouwkundig teeltmateriaal ingedeeld in 4 categorieën, namelijk “van bekend origine”, geselecteerd”, “gekeurd” en “getest”, elk met zijn specifieke eisen. De lijst van boomsoorten waarvoor Richtlijn 1999/105/EG geldt, zie bijlage III, is uitgebreid sinds Richtlijn 66/404/EEG en Richtlijn 71/161/EEG.

3. 3. Verder ontwikkeling omtrent Richtlijn 1999/105/EG

3. 3. 1. Verordening (EG) Nr. 1597/2002 van de Commissie

Verordening (EG) Nr. 1597/2002 van de Commissie van 6 september 2002 houdende vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad inzake de vorm van de nationale lijsten van uitgangsmateriaal.

Elke lidstaat stelt de lijst op verzoek ter beschikking van de Commissie en de andere lidstaten in de vorm van een elektronische spreadsheet of een elektronisch gegevensbestand. Deze verordening is van toepassing met ingang 1 januari 2003⁴².

3. 3. 2. Verordening (EG) Nr. 1598/2002 van de Commissie.

Verordening (EG) Nr. 1598/2002 van de Commissie van 6 september 2002 houdende vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad inzake de wederzijdse administratieve bijstand tussen officiële instanties.

Deze verordening is van toepassing op materiaal dat wordt verzonden na 31 december 2002⁴³.

3. 3. 3. Verordening (EG) Nr. 1602/2002 van de Commissie.

Verordening (EG) Nr. 1602/2002 van de Commissie van 9 september 2002 houdende vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad inzake de machtiging van lidstaten om het verkopen van gespecialiseerd bosbouwkundig teeltmateriaal aan de eindgebruiker te verbieden.

Deze verordening is van toepassing met ingang 1 januari 2003⁴⁴.

3. 3. 4. Beschikking van de Commissie.

Beschikking van de Commissie van 21 februari 2003 houdende machtiging van de lidstaten om op grond van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad besluiten te nemen inzake derde landen voortgebracht bosbouwkundig teeltmateriaal.

De lidstaten worden gemachtigd besluiten te nemen met betrekking tot in derde landen geproduceerd bosbouwkundig teeltmateriaal. De machtiging loopt af op 31 december 2005⁴⁵.

---

⁴² PB L 240 van 7.09.2002, blz. 34

⁴³ PB L 240 van 7.09.2002, blz. 39

⁴⁴ PB L 242 van 10.9.2002, blz. 18

⁴⁵ PB L 49 van 22.2.2003, blz. 15

4. Beleidsimplementatie in België, specifiek het Gewest Vlaanderen

4.1. Algemeen

Het Bosdecreet voorziet in Artikel 42. *“De Vlaamse Regering bepaalt de procedure tot erkenning van bosbouwkundig uitgangsmateriaal en het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal”*⁴⁶.

Met uitgangsmateriaal wordt alle plantmateriaal zoals zaadbomen, zaadboomgaarden, zaadbestanden,... bedoeld, dat gebruikt wordt voor de productie van bosplantsoen of bosbouwkundig teeltmateriaal. Bosbouwkundig teeltmateriaal omvat zowel het materiaal van bomen dat gebruikt wordt voor het opkweken van nieuw plantgoed, als het plantgoed zelf. We onderscheiden hierbij: zaden, plantedelen of plantgoed. Met het oog op het verhandelen van dit materiaal worden ze gekeurd op herkomst en kwaliteit. Deze keuring was voort kort een federale bevoegdheid. De Bijzondere Wet van 13 juli 2001 – art.2, I – tot wijziging van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, kent deze bevoegdheid toe aan de Gewesten⁴⁷.

4.2. De regelgeving voor Richtlijn 1999/105/EG

De regelgeving voor de richtlijn bestond uit twee koninklijke besluiten, namelijk het KB van houdende inrichting van de keuring van uitgangsmateriaal en teeltmateriaal en KB van 14 september 1973 houdende reglementering van de handel in teeltmateriaal van bosbouwsoorten. Beide zijn respectievelijk de implementatie van Richtlijn 66/404/EEG en Richtlijn 71/161/EEG door het Ministerie van Landbouw (pre federale overheid).

In het KB van 17 mei 1968 is inhoudelijk van belang: *“Art. 2. De keuring van het uitgangsmateriaal en van het teeltmateriaal van bosbouwsoorten, wordt door het Bestuur van Waters en Bossen en door de Dienst (De Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten) verricht, overeenkomstig de bepaling van dit besluit.”*⁴⁸.

In het KB van 14 september 1973 is dit: *“Art. 4. Elke levering van aan dit besluit onderworpen teeltmateriaal moet vergezeld gaan van een document waarvan de opsteller de verantwoordelijkheid draagt, en dat volgend gegevens vermeldt:...”*⁴⁹.

In het oude reglement van 1968⁵⁰, dat tot nu toe gebruikt wordt, wordt vermeld onder de titel “Erkenning”: *“De keuring van de planten en de plantedelen in de boomkwekerij wordt slechts uitgevoerd bij de boomkwekers, die door de NDALTP daartoe erkend zijn.”* en spreekt men

---

⁴⁶ Bosdecreet, 1990

⁴⁷ Vanhaeren, 2002, 106

⁴⁸ KB van 17 mei 1968

⁴⁹ KB 14 september 1973

⁵⁰ Bosbouwsoorten: Technisch reglement

van volgende documenten en gegevens: herkomstcertificaat, goedkeuringsattest, controlecertificaat, erkenningsnummer, oorsprongdocument, referentienummer, keuringsbewijs.

4.3. Besluitvormingsprocedure

4.3.1. Het voorbereidend werk.

Reeds direct na de het tot stand komen van Richtlijn 1999/105/EG werd er rekening mee gehouden door de Vlaamse Gemeenschap.

In de “stukken” van het Vlaams Parlement van het begrotingsjaar 2000 staat letterlijk: “...inventarisatie van plusbomen en zaadbesteden in opvolging van de E.U.-richtlijn bosbouwkundig teeltmateriaal (1999/105/EG van 22 december)...”⁵¹ en “...in tegenstelling tot wat tot nu toe het geval was, dienen conform deze richtlijn een aantal secundaire boomsoorten een verplicht herkomstcertificaat te hebben. Het gebrek aan erkende zaadbesteden van deze boomsoorten in Vlaanderen dwingt tot een dringende inventarisatie van elite-bomen en –bestanden van deze boomsoorten”⁵².

In de “stukken” van het begrotingsjaar 2003 staat letterlijk: “Het instandhouden van gezonde bossen en de aanleg van nieuwe bossen vraagt ook de aandacht voor de genetische kwaliteit van de bomen. De Richtlijn 1999/105/EG , betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal die in 2003 dient te worden geïmplementeerd en waarbij de lijst van boomsoorten die moeten voldoen aan strengere kwaliteitseisen, sterk wordt uitgebreid, vergt een doorgedreven inspanning in dit onderzoeksdomein. De voorbije jaren werden heel wat inspanningen verricht voor het inventariseren van autochtonen genenbronnen van inheemse bomen en struiken. De coördinatie van het gebruik van dit genenmateriaal,...”⁵³.

Het echte voorbereidend werk voor de omzetting van de richtlijn is gebeurd door de afdeling Bos & Groen van Aminoal en door de Dienst Normering en Controle Plantaardige Productie (NCPP) van het Bestuur Kwaliteit Landbouwproductie (BKL), voorheen federale Dienst Teeltmateriaal⁵⁴. Echt fysieke bewijzen van dit werk heb ik niet terug gevonden en uit de gesprekken met Van Langenhove G en Simon P. heb ik vernomen dat die er bijna ook niet zijn. Beide diensten werken (nu nog) zeer nauw samen, omdat ze nog maar sinds kort aparte diensten zijn. Zodoende werd er veel verbale aanpassingen gebeurd.

Van het kabinet van toenmalig minister L. Sannen heb ik weinig medewerkingen gekregen.

---

⁵¹ Stuk 17 (1999-2000) Nr.1 blz. 318 - 319

⁵² Stuk 17 (1999-2000) Nr.1, blz. 341 - 342

⁵³ Stuk 13 (2002-2003) Nr. 1-B, blz. 746

⁵⁴ Van Langenhove G

4. 3. 2. Vlaamse Regering Vergadering van 27 juni 2003

De Vlaamse Regering keurt principieel de procedure goed tot erkenning van bosbouwkundig uitgangsmateriaal en het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal. Het besluit wordt nog voor advies voorgelegd aan de Raad van State en meegedeeld aan de Europese Commissie⁵⁵.

4. 3. 3. 29 juli 2003 Advies 35.655/1/V van de afdeling wetgeving van de Raad van State

In het afschrift van 30 juli 2003 staat letterlijk: *“Met toepassing van artikel 84, §3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldoen.”*. Het komt erop neer dat de ontwerp tekst werd nagekeken op de juiste inhoud, namelijk: “strekking van het onderwerp”, bevoegdheid van het Vlaams Gewest”, “rechtsgrond”, “voorafgaande vormvereisten” en “onderzoek van de tekst”⁵⁶.

4. 3. 4. 3 oktober 2003 Besluit van de Vlaamse Regering

Na advies van de Raad van State keurt de Vlaamse regering op 3 oktober 2003 volgend besluit definitief goed: Besluit van de Vlaamse regering betreffende de procedure tot erkenning van bosbouwkundig uitgangsmateriaal en het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal⁵⁷.

Richtlijn 1999/105/EG is in dit besluit opgesplitst in twee delen, een deel “de procedure tot erkenning van bosbouwkundig uitgangsmateriaal” en een deel “het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal”. De reden is dat elk deel onder de bevoegdheid valt van een andere Vlaamse minister. De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw is verantwoordelijk voor het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal en de Vlaamse minister bevoegd voor het Natuurbehoud is verantwoordelijk voor de erkenning van bosbouwkundig uitgangsmateriaal. Momenteel (december 2003) zijn deze bevoegdheden voor de Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, Ludo Sannen.

---

⁵⁵

<http://nieuws.vlaanderen.be/NASApp/nieuws/NewsModuleServlet?eventName=getNewsDetails&newsID=3107&from=withTitle>

⁵⁶ Advies 35.655/1/V Raad van State

⁵⁷

<http://nieuws.vlaanderen.be/NASApp/nieuws/NewsModuleServlet?eventName=getNewsDetails&newsID=3307&from=withTitle>

4.3.5. Toekomst

Op het ogenblik wordt er gewerkt aan de implementatie van artikel 30 van het besluit.

- Art. 30: §1. de Vlaamse minister, bevoegd voor Landbouwbeleid, stelt een technisch controleregiment op, op voorstel van de dienst⁵⁸. Dit reglement bepaalt het controlesysteem zodat de van de individuele toegelaten eenheden of partijen afgeleid teeltmateriaal duidelijk identificeerbaar blijven gedurende het hele proces van oogst tot aflevering aan de eindgebruiker. ...

4.3.6. Doel en info

Het doel⁵⁹ van de regelgeving is de planter waarborgen te geven over de kwaliteit en de herkomst van het gebruikte teeltmateriaal. Zo zal alle teeltmateriaal, erkend door een officiële instantie, vergezeld zijn van een basiscertificaat. Belangrijk hierbij is niet alleen de kwaliteit van het teeltmateriaal maar ook het aanpassingsvermogen aan de groeiomstandigheden en dit is afhankelijk van het herkomstgebied.

Voor het verkrijgen van een basiscertificaat voor teeltmateriaal is controle op de oogst van het erkende uitgangsmateriaal (zaadbestanden, zaadtuinen) alsook bij import van buitenlands teeltmateriaal nodig.

Het gebied of de groep van gebieden waar voor een boom- of struiksoort voldoende uniforme ecologische omstandigheden heersen en waar bestanden of zaadbronnen met soortgelijke uiterlijke of genetische kenmerken worden aangetroffen, zo nodig rekening houdend met de hoogtegrenzen, is een herkomstgebied.

In België zijn er twee herkomstgebieden met elk 3 zones:

- Ten noorden van Samber en Maas
  - Kempen
  - Vlaanderen
  - Brabant en Haspengouw
- Ten zuiden van Samber en Maas
  - Laag Maasplateau
  - Ardennen
  - Lotharingen

---

⁵⁸ de dienst, bevoegd voor het toezicht op het in de handel brengen en de kwaliteit van bosbouwkundig teeltmateriaal

⁵⁹ folder IBW, 2003

5. Belangengroepen en overheden

5.1. Het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer.

Heeft meegewerkt aan de implementatie van de richtlijn naar de Vlaams wetgeving toe, aan het besluit van 3 oktober 2003.

Dit instituut staat in voor:

- Opvolgen en adviseren van de erkenningdossiers voor uitgangsmateriaal
- Bijhouden register van het erkend uitgangsmateriaal
- Dienstverlening en raadgeving met betrekking tot de jaarlijkse oogstpotenties in de erkende zaadbestanden

En heeft ook nog een wetenschappelijke opdracht, het aanleggen van en onderzoek in zaadbestanden en zaadtuinen.

Het IBW verzamelt uitgangsmateriaal voor de aanleg van autochtone zaadtuinen. Dit i.f.v. de kritische toestand van de autochtone populaties houtige planten in Vlaanderen. Het definitief Ontwerp derde milieubeleidsplan (MBP-3) besteed hier aandacht aan. Het beleid⁶⁰ concentreert zich op het beschikbaar stellen van voldoende zaadbronnen. En de lijst van aanbevolen herkomsten is een middel om boomkwekers aan te zetten om autochtoon plantgoed in hun assortiment op te nemen.

Uit het besluit van 3 oktober 2003 zelf is het volgende voor het instituut af te leiden:

- Het instituut heeft tot taak de Vlaamse minister, bevoegd voor het Natuurbehoud, te adviseren over alle aangelegenheden die de erkenning van het uitgangsmateriaal aanbelangen.
- Het instituut is belast met het opstellen en het bijhouden van het register van het erkend Vlaams uitgangsmateriaal⁶¹.
- De erkenning van uitgangsmateriaal kan gebeuren op aanvraag aan of op initiatief van het instituut, de erkenningsaanvraag wordt wetenschappelijke beoordeeld in een dossier. Dit dossier wordt vervolgens voor beslissing voorgelegd aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het Natuurbehoud.

---

⁶⁰ NaRa 2003

⁶¹ Het erkend uitgangsmateriaal wordt als “toegelaten eenheid” met een unieke referentiecode ingeschreven in het register.

5. 2. Administratie Kwaliteit Landbouwproductie, Normering en Controle Plantaardige Productie

Heeft meegewerkt aan de implementatie van de richtlijn naar de Vlaams wetgeving toe, aan het besluit van 3 oktober 2003.

Uit mijn interpretatie van het besluit van 3 oktober 2003 is dit de dienst, bevoegd voor het toezicht op het in de handel brengen en de kwaliteit van bosbouwkundig teeltmateriaal.

Een van de opdrachten van het NCPP is de coördinatie van bosbouwkundig teeltmateriaal

Uit het besluit van 3 oktober 2003 zelf is het volgende voor de dienst af te leiden:

- Het uitreiken van een basiscertificaat⁶² met de specifieke registervermelding na de oogst van het erkend uitgangsmateriaal afgeleid teeltmateriaal
- De dienst zal het controlereglement opstellen⁶³ i.f.v. de minister, bevoegd voor Landbouwbeleid, op dit moment wordt nog steeds het oud keuringsreglement BTM gebruikt⁶⁴
- Verleent administratieve bijstand voor het verkrijgen van passende informatie, wanneer bosbouwkundig teeltmateriaal van de ene lidstaat naar de andere wordt overgebracht

Uit het gesprek met P. Simon was er af te leiden dat de implementatie van de richtlijn een implicatie heeft op gebied van tracering van het bosbouwkundig teeltmateriaal. Er wordt gestreefd naar een soort kruis controle in Europa op de in- en uitvoer door middel van een doorgedreven administratie.

Met gevolgen voor de handel: in de vroeger administratie was het ontvangst adres niet aanwezig/nodig, nu wel, zodat leveranciers vrezen voor verlies van klanten
--

Deze administratie, van en naar de leveranciers, staat nog niet helemaal op punt.

---

⁶² Bijlage VIII van het besluit van 3 oktober 2003

⁶³ Art. 30, besluit 3 oktober 2003

⁶⁴ Simon P. 2003

5.3. Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw

Deze vereniging heeft drie hoofddoelstellingen, die reeds meer dan 30 jaar het beleid ervan bepalen:

- Bosbehoud

De VBV is van mening dat een efficiënt bosbeheer begint bij de bescherming van het bestaande bosareaal. Ze zijn daarom voorstander van een moratorium op ontbossing.

- Bosuitbreiding

De VBV vraagt aan de Vlaamse Regering dat zij de intenties uit haar beleidsverklaring daadwerkelijk wil omzetten in de praktijk, de realisatie van 10.000 ha ecologisch bosuitbreiding.

- Multifunctioneel bosgebruik

De VBV ijvert al jaren om bossen een multifunctioneel karakter te geven. Het meervoudig nut van onze bossen is bij wet bepaald in het Bosdecreet. De recente wijzigingen vormen een uitstekende basis voor dit multifunctioneel karakter.

De VBV wil inspelen op alle maatschappelijke behoeften. Hun leden hebben zeer diverse achtergronden: bosbouwers, boseigenaars- en beheerders, recreanten, wetenschappers, scholen, openbare besturen, ...

Binnen de uitgangspunten van de vereniging vormt het gebruik van erkend plantgoed één van de vele aspecten. Erkend bosbouwkundig plantmateriaal zorgt ervoor dat het duidelijk is van waar de genenbronnen van het plantmateriaal afkomstig zijn. Zeker in het kader van het gebruiken van zo veel mogelijk autochtoon materiaal is het belangrijk dat dit materiaal ook voorhanden is en gecertificeerd kan worden. Er is immers nu al een vraag naar dit materiaal, maar het is niet voorhanden.

“Voor onze organisatie heeft deze regeling weinig gevolgen, buiten die keren dat we zelf een bos aanplanten en zulk erkend uitgangsmateriaal nodig hebben. Voor onze doelstellingen is dit echter weerom een verdere invullen van de utopie die wij nastreven⁶⁵.”

De inhoud van het besluit is nog te weinig gekend, om verdere inlichtingen te krijgen over eventuele merkbare veranderingen, laat staan er een mening over te geven.

---

⁶⁵ Janssen N., VBV, 2004

6. Conclusie

Voordat een voorstellen van de EU wordt omgezet tot Vlaamse wetgeving gaat er een hele tijd voorbij.

Eerst dient het voorstel verwerkt te worden tot een richtlijn in de Europese tredmolen, voor hij kan geïmplementeerd worden in de Vlaamse wetgeving. Deze laatste omzetting is niet zo vanzelfsprekend, de materie kan deels federaal zijn, deels, zoals hier het geval is, onder verschillende ministers vallen van een gewest. Dit impliceert dat de gehele richtlijn naar inhoud dient vertaald te worden naar twee aparte ministeries.

Het gevolg is dat de materie nu valt onder twee diensten, het IBW voor “erkenning” en NCPP voor “handel”. Momenteel zijn er tussen deze twee nog goede contacten van voor de splitsing van de federale diensten (oudgedienden), maar wat de toekomst brengt met nieuw personeel is een vraagteken.

Mijn inziens is deze richtlijn zeker een goede stap naar een beter milieubeleid, naar een behoud van biodiversiteit en duurzaamheid. Duurzaamheid naar de juiste bomen op de juiste plaats⁶⁶.

---

⁶⁶ zie 1. Inleiding

7. Referenties

Advies 35.655/1/V van de afdeling Wetgeving van de Raad van State (afschrift 30 juli 2003)

Aminal, (1991), [Bosdecreet van 13 juni 1990 (B.S. 28.08.1990), Dienst Waters en Bossen, (cursus Bosbouwbekwaamheid)

Commission Press Room (24 november 2003), [2236e zitting van de Raad- LANDBOUW - Brussel, 14 december 1999],

http://europa.eu.int/rapid/start/cgi/guesten.ksh?p_action.gettxt=gt&doc=PRES/99/412|0|AGE D&lg=NL

EUR-Lex, [Geconsolideerde versie van het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, artikel 37], 2003, http://europa.eu.int/eur-lex/nl/treaties/dat/C_2002325NL.003301.html#anArt33

EUR-Lex, (17 augustus 2004), [Over het EU-recht – Het ABC van het Gemeenschapsrecht - ...], http://europa.eu.int/eur-lex/nl/about/abc/abc_21.html

Europa, (23 augustus), [Glossarium], <http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/cig/g4000.htm#top>

Europa (9 december 2003), [Instellingen en andere organen van de Europese Unie, De Europese Commissie], http://europa.eu.int/institutions/comm/index_nl.htm

Europa (9 december 2003), [Instellingen en andere organen van de Europese Unie, De Raad van de Europese Unie], http://europa.eu.int/institutions/council/index_nl.htm

Europa (1 december 2003), [Instellingen en andere organen van de Europese Unie, Het Europees Economisch en Sociaal Comité], http://europa.eu.int/institutions/eesc/index_nl.htm

Europa (9 december 2003), [Instellingen en andere organen van de Europese Unie, Het Europees Parlement], http://europa.eu.int/institutions/parliament/index_nl.htm

Europees Parlement (1 december 2003) [Ontwerpadvies aan de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling inzake het voorstel voor een richtlijn van de raad betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal (COM(1999)188 – C5-0128/1999 – 1999/0092 (CNS)) (verslag-Pesälä)], http://www.europarl.eu.int/meetdocs/committees/envi/19991116/381789_nl.doc

Europese Commissie (1999), [Voorstel voor een richtlijn van de raad betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal], COM(1999) 188 def. 99/0092/(CNS), 27/05/1999, http://europa.eu.int/eur-lex/nl/com/pdf/1999/com1999_0188n101.pdf

Europese Commissie (2 augustus 1999), [Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende het in de handel brengen van boskundig teeltmateriaal], Bulletin EU 5-1999, punt 1.2.137, <http://europa.eu.int/abc/doc/off/bull/nl/9905/p102137.htm>

Europese Commissie (6 december 1999), [Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende het in de handel brengen van boskundig teeltmateriaal], Bulletin EU 9-1999, punt 1.2.119, <http://europa.eu.int/abc/doc/off/bull/nl/9909/p102119.htm>

Europese Commissie (28 februari 2000), [Richtlijn 1999/105/EG van de Raad betreffende het in de handel brengen van boskundig teeltmateriaal], Bulletin EU 12-1999, punt 1.2.177, <http://europa.eu.int/abc/doc/off/bull/nl/9912/p102177.htm>

Europese Commissie (2002), [Verordening (EG) Nr. 1597/2002 van de Commissie van 6 september 2002 houdende vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad inzake de vorm van de nationale lijsten van bosbouwkundig teeltmateriaal], PB L 240 van 07/09/2002, blz. 0034

Europese Commissie (2002), [Verordening (EG) Nr. 1598/2002 van de Commissie van 6 september 2002 houdende vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad inzake de wederzijdse administratieve bijstand tussen officiële instanties], PB L 240 van 07/09/2002, blz. 0039 - 0040

Europese Commissie (2002), [Verordening (EG) Nr. 1602/2002 van de Commissie van 9 september 2002 houdende vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad inzake de machtiging om het verkopen van gespecificeerd bosbouwkundig teeltmateriaal aan de eindgebruiker te verbieden], PB L 242 van 10/09/2002, blz. 0018 - 0020

Europese Commissie (2003), [Beschikking van de Commissie van 21 februari 2003 houdende machtiging van de lidstaten om op grond van Richtlijn 1999/105/EG van de Raad besluiten te nemen inzake in derde landen voortgebracht bosbouwkundig teeltmateriaal (kennisgeving geschied onder nummer C(2003) 580) (2003/122/EG)], PB L 49 van 22/02/2003, blz. 0015

Europese Economische Gemeenschap, (1966), [Richtlijn 66/404/EEG van de Raad van 14 juni 1966 betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal], PB P 125 van 11/07/1966, blz. 2326 - 2332

Europese Gemeenschappen (1971), [Richtlijn 71/161/EEG van de Raad van 30 maart 1971 betreffende de normen voor de uitwendige kwaliteit van bosbouwkundig teeltmateriaal dat binnen de Gemeenschap in de handel wordt gebracht], PB L 087 van 17/04/1971, blz. 0014 – 0023

Europese Gemeenschappen (1998), [Resolutie van de Raad van 15 december 1998 over een bosbouwstrategie voor de Europese Unie (1999/C 56/01)], PB C 56 van 26/02/1999, blz. 0001 - 0004

Europese Gemeenschappen (1999), [Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het “Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal”], PB C 329 van 17/11/1999, blz. 0015 - 0016

Europese Gemeenschappen (1999), [Richtlijn 1999/105/EG van de Raad van 22 december 1999 betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal], PB L 11 van 15/01/2000, blz. 0017 - 0040

Europees Parlement (25 november 2003) [Handelingen van het Europees Parlement, Vergadering van woensdag 1 december 1999, Het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal],
<http://www3.europarl.eu.int/omk/omnsapir.so/debatsL5?FILE=19991201NL&LANGUE=NL&LEVEL=TOC2&CHAP=15&SEARCH=TIT>

Europees Parlement (16 augustus 2004) [definitieve versie A5-0072/1999 24 november 1999, Verslag over het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal, (COM(1999) 188 – C5-0128/1999 – 1999/0092(CNS)) Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling Rapporteur: Mikko Pesälä], <http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//NONSGML+REPORT+A5-1999-0072+0+DOC+PDF+V0//NL&L=NL&LEVEL=2&NAV=S&LSTDOC=Y>

IBW Folder, [Lijst van aanbevolen herkomsten van inheemse boom- en struiksoorten],
<http://www.ibw.vlaanderen.be/ned/bossen/genet/text/aanbev%20herk%20folder2.pdf>

IBW, Kristine Vander Mijnsbrugge, 2003, [Autochtone bomen en struiken, Voorkomen, behoud en vermeerdering van oorspronkelijk inheemse houtige planten.],
<http://www.ibw.vlaanderen.be/ned/bossen/genet/text/abs2.html>

Instituut voor Natuurbehoud, [Natuurrapport 2003, Toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid], p 40, <http://www.instnat.be/docupload/1135.pdf>

Kapteyn P. J. G. , 2003, *VerLoren van Themaat, Het recht van de Europese Unie en van de Europese Gemeenschappen*, Deventer, Kluwer

Lenaerts K., Van Nuffel P., 2003, *Europees recht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Maklu

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (3 oktober 2003), [Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de procedure tot erkenning van bosbouwkundig uitgangsmateriaal en het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal], B.S. van 15/11/2003, blz. 54793 – 54808

Ministerie van Landbouw, (17 mei 1968), [Koninklijk besluit houdende inrichting van de keuring van uitgangsmateriaal en teeltmateriaal van bosbouwsoorten], B.S. van 26 juni 1968, blz. 7097 - 7104

Ministerie van Landbouw, (14 september 1973), [Koninklijk besluit houdende reglementering van de handel in teeltmateriaal van bosbouwsoorten], B.S. van 1 december 1973, blz. 13585 – 13587

Ministerie van Landbouw, (datum onbekend), [Bosbouwsoorten, Technisch reglement betreffende de productie, de keuring en de waarmerking van het uitgangsmateriaal en teeltmateriaal] (toegestuurd door P. Simon: oud keuringsreglement BTM)

PreLex, Interinstitutionele procedures, [COM (1999) 188, 1999/0092/CNS, Voorstel voor een RICHTLIJN VAN DE RAAD betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal], http://europa.eu.int/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=145178

Vanhaeren, R. (2002), *Het bosdecreetboek*, Brugge: Vanden Broele, ?p.

VBV, [Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw, bos doet leven], <http://www.vbv.be/>

Vlaams Parlement, (7 april 2000), [Stuk 17 (1999-2000) – Nr.1, Toelichtingen bij de aanpassing van de middelen- en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000], <http://jsp.vlaamsparlement.be/docs/stukken/1999-2000/G17-1.PDF>

Vlaams Parlement, (25 oktober 2002), [Stuk 13 (2002-2003) – Nr.1-B, Toelichtingen bij de middelen- en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003], <http://jsp.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2002-2003/g13-1-B.pdf>

Vlaamse Regering, (2004), [Vlaamse openbare Instellingen, ..., Administratie Kwaliteit Landbouwproductie, Normering en Controle Plantaardige Productie], <http://adressen.vlaanderen.be/NASApp/adressen/Adressen.jsp?code=1.&pk=1-CVPLX>

8. Contactpersonen

Gilbert Crauwels
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Bestuur Kwaliteit Landbouwproductie
Dienst Normering en Controle Plantaardige Productie
Simon Bolivarlaan 30
1000 Brussel
02 208 41 47
gilbert.crauwels@ewbl.vlaanderen.be

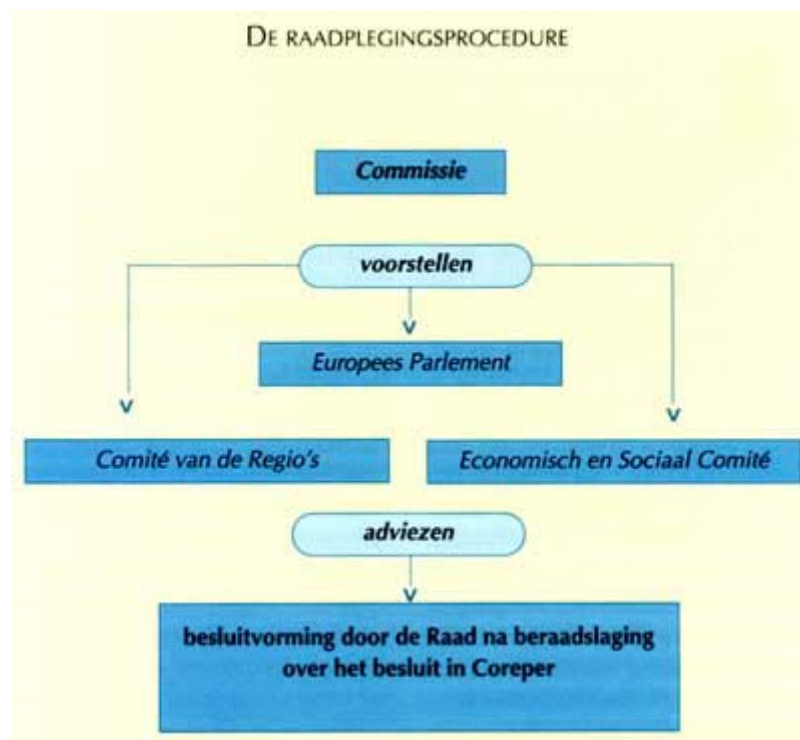
Noah Janssen, Projectenbegeleider
Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw
Geraardsbergsesteenweg 267
9090 Gontrode (Melle)
09 264 90 50
noah.janssen@vbv.be, info@vbv.be

Peter Simon
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Bestuur Kwaliteit Landbouwproductie
Dienst Normering en Controle Plantaardige Productie
Certificeringsdienst
Simon Bolivarlaan 30
1000 Brussel
02 208 41 16
peter.simon@ewbl.vlaanderen.be

Gudrun Van Langenhove
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Bos en Groen
Koning Albert II-laan bus 8
1000 Brussel
02 553.81.23
Gudrun.Vanlangenhove@lin.vlaanderen.be

9. Bijlagen

9.1. Bijlage I: Schema van de raadplegingsprocedure⁶⁷

⁶⁷ http://europa.eu.int/eur-lex/nl/about/abc/abc_21.html

9. 2. Bijlage II: Artikel 37

1. Teneinde de hoofdlijnen van een gemeenschappelijk landbouwbeleid uit te stippelen, roept de Commissie, zodra het Verdrag in werking is getreden, een conferentie van de lidstaten bijeen, om hun landbouwbeleid onderling te vergelijken met name door een overzicht op te stellen van hun middelen en behoeften.

2. Rekening houdend met de werkzaamheden van de in lid 1 bedoelde conferentie, doet de Commissie, na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité, binnen twee jaar na de inwerkingtreding van dit Verdrag voorstellen inzake de totstandbrenging en de uitvoering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, daarbij inbegrepen de vervanging van de nationale organisaties door een van de in artikel 34, lid 1, genoemde vormen van gemeenschappelijke ordening, alsook de uitvoering van de in deze titel speciaal vermelde maatregelen.

Deze voorstellen dienen rekening te houden met de onderlinge samenhang tussen de in deze titel genoemde landbouwvraagstukken.

Op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement stelt de Raad, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, verordeningen of richtlijnen vast of geeft beschikkingen onverminderd de aanbevelingen die hij zou kunnen doen.

3. De in artikel 34, lid 1, genoemde gemeenschappelijke ordening kan overeenkomstig de bepalingen van het voorgaande lid door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen in de plaats worden gesteld van de nationale marktorganisaties:

- a) indien de gemeenschappelijke ordening aan de lidstaten welke tegen deze maatregelen gekant zijn en zelf over een nationale organisatie voor de betrokken productie beschikken, gelijkwaardige waarborgen biedt inzake de werkgelegenheid en de levensstand van de betrokken producenten, met inachtneming van het ritme van de mogelijke aanpassing en van de noodzakelijke specialisatie en
- b) indien deze ordening aan het handelsverkeer binnen de Gemeenschap analoge voorwaarden waarborgt als op een nationale markt bestaan.

4. Wanneer voor bepaalde grondstoffen een gemeenschappelijke ordening in het leven wordt geroepen, voordat er reeds een gemeenschappelijke ordening voor de overeenkomstige verwerkte producten bestaat, mogen de betrokken grondstoffen, gebruikt voor de producten die voor uitvoer naar derde landen zijn bestemd, van buiten de Gemeenschap worden ingevoerd.

9.3. Bijlage III: Lijst van boomsoorten en kunstmatige hybriden⁶⁸

Abies alba Mill.	Pinus canariensis C. Smith
Abies cephalonica Loud.	Pinus cembra L.
Abies grandis Lindl.	Pinus contorta Loud.
Abies pinsapo Boiss.	Pinus halepensis Mill.
Acer platanoides L.	Pinus leucodermis Antoine
Acer pseudoplatanus L.	Pinus nigra Arnold
Alnus glutinosa Gaertn.	Pinus pinaster Ait.
Alnus incana Moench.	Pinus pinea L.
Betula pendula Roth	Pinus radiata D. Don
Betula pubescens Ehrh.	Pinus sylvestris L.
Carpinus betulus L.	Populus spp. en kunstmatige hybriden van die soorten
Castanea sativa Mill.	Prunus avium L.
Cedrus atlantica Carr.	Pseudotsuga menziesii Franco
Cedrus libani A. Richard	Quercus cerris L.
Fagus sylvatica L.	Quercus ilex L.
Fraxinus angustifolia Vahl.	Quercus petraea Liebl.
Fraxinus excelsior L.	Quercus pubescens Willd.
Larix decidua Mill.	Quercus robur L.
Larix x eurolepis Henry	Quercus rubra L.
Larix kaempferi Carr.	Quercus suber L.
Larix sibirica Ledeb.	Robinia pseudoacacia L.
Picea abies Karst.	Tilia cordata Mill.
Picea sitchensis Carr.	Tilia platyphyllos Scop.
Pinus brutia Ten.	

⁶⁸ PB L 11 van 15.01.2000, blz. 27

9. 4. Bijlage IV: Boom- en struiksoorten die facultatief kunnen worden onderworpen aan het besluit van de Vlaamse regering⁶⁹.

Acer campestre L.	Rosa rubiginosa L.
Cornus sanguinea L.	Rhamnus fragula
Corylus avellana L.	Salix alba L.
Crataegus monogyna Jacquin	Salix aurita L.
Crataegus laevigata (Poiret) DC	Salix caprea L.
Euonymus europaeus L.	Salix cinerea L.
Hippophae rhamnoides L.	Salix fragilis L.
Ilex aquifolium L.	Salix purpurea L.
Juniperus communis L.	Salix repens L.
Ligustrum vulgare L.	Salix x rubens Schrank
Malus sylvestris Miller	Salix triandra L.
Mespilus germanica L.	Sambucus nigra L.
Myrica gale L.	Sorbus aucuparia L.
Prunus padus L.	Ulmus glabra Hudson
Prunus spinosa L.	Ulmus laevis Pallas
Rosa canina L.	Ulmus minor Millir
Rosa arvensis Hudson	Viburnum opulus L.

⁶⁹ BS van 13.11.2003, 54799-54800

10. Afkortingen

BKL	Bestuur Kwaliteit Landbouwproductie
BS	Belgisch Staatsblad
Bull.	Bulletin
ESC	Economisch en Sociaal Comité
GGO	Genetisch Gemodificeerde Organisme
IBW	Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer
KB	Koninklijk Besluit
MBP	MilieuBeleidsPlan
NCPP	Dienst Normering en Controle Plantaardige Productie
NDALTP	De Nationale Dienst voor Afzet van Land- en TuinbouwProducten
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PB	Publicatieblad